

Asia: VN/17314/2022

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain ja ulkomaalaislain 56 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain ja ulkomaalaislain 56 §:n muuttamisesta

Esityksen keskeisenä tavoitteena on tehdä tutkijalle myönnettävästä oleskeluluvasta kansainvälisesti houkuttelevampi sekä helpottaa tutkijan edellytyksiä suorittaa tutkimusta, kun oleskelulupa myönnettäisiin nykyistä pidemmälle voimassaoloajalle. Nykyisin EU- ja kansalliseen sääntelyyn perustuva ensimmäinen oleskelulupa voidaan myöntää tutkijalle enintään kahdeksi vuodeksi. Esityksen mukaan EU-sääntelyyn perustuva tutkijan oleskelulupa myönnettäisiin jatkuvana neljäksi vuodeksi. Tutkijalle myönnettävän kansallisen oleskeluluvan voimassaoloaika pidennettäisiin myös enintään neljäksi vuodeksi.

SAK katsoo, että esitetyt muutokset ovat kannatettavia, koska ne tukevat kansainvälisten osaajien rekrytointitavoitteita ja helpottavat tutkijoiden asemaa parantamalla heidän edellytyksiään suorittaa tutkimusta.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan lisäksi säädettävän uudesta jatkotutkintoa tekevän tutkijan oleskeluluvasta. Se myönnettäisiin jatkuvana viideksi vuodeksi, jollei sitä haeta lyhyemmäksi ajaksi. SAK näkee mahdollisia ongelmia siinä, että jatkotutkintoa tekevältä tutkijalta vaadittaisiin hakemuksen yhteydessä selvitys turvatusta toimeentulosta ainoastaan ensimmäisen vuoden osalta, kun oleskelulupa myönnettäisiin viideksi vuodeksi. Tutkijalla tulisi kuitenkin olla turvattu

toimeentulo oleskeluluvan koko voimassaolon ajan. SAK ei ole täysin vakuuttunut, miten Maahanmuuttovirasto selviytyy tähän liittyvästä valvonnasta.

Lopuksi SAK haluaa muistuttaa, että kansainvälisten osaajien Suomeen kiinnittyminen ja sitoutuminen ei ole kiinni ainoastaan lupaprosessien sujuvoittamisesta ja niihin liittyvien palvelujen kehittämisestä, vaan onnistuneesta kotoutumisesta laajemmin. Kansainväliset tutkijat tarvitsevat siihen kunnan kotoutumis- ja kielikoulutusta kuten muutkin maahanmuuttajat. Keskeistä on myös se, ovatko työmarkkinat kykeneviä ja halukkaita hyödyntämään ulkomaalaisten osaamista ja edistämään monimuotoista työelämää.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Vanhala Laura

SAK ry - Eve Kyntäjä, Maahanmuutto- ja työllisyyspolitiikan asiantuntija, SAK ry